قدردانی از برگزیدگان کنگره شعر سردار سربداران

خبر روز

مراسم قدردانی از برگزیدگان نخستین کنگره ملی شعر سپهبد شهید حاج‌قاسم سلیمانی ۱۸ آذرماه در تالار وحدت برگزار شد. در این مراسم ضمن قدردانی از افشین علا برای سرودن منظومه سردارنامه که مورد توجه رهبر معظم انقلاب قرار گرفت و همچنین سعید حدادیان مداح اهل بیت(ع)، رتبه‌های برتر معرفی شدند.

■ **رتبه اول** :در بخش شعر کلاسیک، غلامرضا کافی از فارس برای اثر «ای پارسای پارسی»
هیئت داوران در بخش شعر نو اثری را شایسته رتبه اول ندانست.

■ **رتبه دوم**:در بخش شعر کلاسیک، حسن زرنقی از آذربایجان شرقی برای اثر دلتنگی به وقت ۱:۲۰
در بخش شعر کلاسیک، زهرا محدثی خراسانی از خراسان رضوی برای اثر امتداد عاشورا
در بخش شعر کلاسیک علیرضا رجبعلی‌زاده کاشانی از اصفهان برای اثر بگو کجای شب سرخ
هیئت داوران در بخش شعر نو اثری را شایسته رتبه دوم ندانست.

■ **رتبه سوم** :در بخش شعر نو ، فهیمه قائدی از اصفهان برای اثر زبان سفید
در بخش شعر نو ، معصومه سادات شاکری از خراسان رضوی برای اثر آفتابگردان دیده‌ای؟
هیئت داوران در بخش شعر کلاسیک اثری را شایسته رتبه سوم ندانست.

محمدحسن یادگاری
مستندساز

زهره کهندل | مستند «روزگار گل آقایی» به شرح زندگی کیومرث صابری فومنی معروف به «گل آقای ایران» می‌پردازد و محور اصلی مستند، چگونگی طرح مسائل روزمره به زبان طنز برای اقشار مختلف جامعه است. کیومرث صابری مشهور به گل آقا، نویسنده و پایه‌گذار مجله طنز «گل آقا» پس از انقلاب بود که با کار خود میزان تحمل مسئولان را به شیوه‌ای هنرمندانه بالا برد به گونه‌ای که اگر طنز او فقط گزنده بود تا این اندازه تأثیرگذار نمی‌بود. مستند «روزگار گل آقایی» در ابتدا با شرحی بیوگرافیک از زندگی گل آقا آغاز می‌شود و در ادامه تلاش می‌کند با نگاهی به روند حرکت این مجله طنز در آن روزها به فضای طنز مطبوعات و رسانه و آستانه تحمل دولتمردان بپردازد. این مستند ۸۰ دقیقه‌ای به کارگردانی و تهیه‌کنندگی محمدحسن یادگاری، تولید بسیج سازمان صدا و سیماست. مستند «روزگار گل آقایی» در بخش ویژه پانزدهمین جشنواره بین‌المللی «سینما حقیقت» از پنجشنبه گذشته به نمایش درآمده است.

«اکبر نحوی» امروز تشییع می‌شود

مراسم وداع با پیکر اکبر نحوی که نیمه‌شب ۱۸ آذرماه به دلیل سکته قلبی در سن ۶۶ سالگی از دنیا رفت، امروز ساعت ۱۰ صبح در محوطه مسجد دانشگاه شیراز برگزار می‌شود. اکبر نحوی؛ استاد دانشگاه شیراز، پژوهشگر، مصحح، شاهنامه‌پژوه و سعدی‌شناس بیش از ۷۰ مقاله علمی داشت و از کتاب‌های او می‌توان به «از ایران چه می‌دانیم؟ رودکی»، «نکته‌ای درباره مؤلف معجم شاهنامه»، تصحیح «مجمل التواریخ و القصص»، تصحیح و توضیح «شیرازنامه» زرکوب شیرازی و... اشاره کرد.

فرهنگ و هنر

قدس

گفت‌وگو با محمدحسن یادگاری، کارگردان مستندی درباره کیومرث صابری

گل آقا

احیاگر طنز پس از انقلاب

■ **فراتر از یک خط فکری**

محمدحسن یادگاری، دکترای علوم ارتباطات اجتماعی که عرصه فرهنگ و رسانه از دغدغه‌های او در مستندسازی است درباره تولید «روزگار گل آقایی» می‌گوید: مفاخر ایران برایم مهم هستند، آدم‌های تأثیرگذاری که درکی از منافع ملی و راهبردی دارند. من از مستند پرتره نادر ابراهیمی با عنوان «بار دیگر مردی که دوست می‌داشتیم» شروع کردم و به کیومرث صابری فومنی رسیدم. این افراد سبک زندگی خوب و متفاوتی داشتند که در افراد دیگری ندیدم، این آدم‌ها «عمومی» بودند یعنی صرفاً متعلق به یک جناح و خط فکری خاص نبودند، همه جناح‌ها، همه تفکرات و روحیه‌ها با این‌ها که مردم و مملکت برایشان مهم بودند، ارتباط داشتند و این آدم‌ها روی آن‌ها تأثیرگذار بودند. آقای نادر ابراهیمی در حوزه ادبیات، جریان‌سازی کردند و آقای صابری در حوزه طنز.

او ادامه می‌دهد: من در مستند پرتره آقای ابراهیمی، ارتباط میان نادر ابراهیمی و کیومرث صابری را پیدا کردم، آن‌ها عکس‌های مشترک و روابط کاری و دوستانه زیادی با هم داشتند. تحقیق کردم و متوجه شدم کار مستند پرتره جدی درباره آقای صابری انجام نشده و حیف است که چنین شخصیتی ناشناخته بماند.

این مستندساز توضیح می‌دهد زمانی این ایده به ذهنش رسیده که خفقان رسانه‌ای زیادی در دولت وجود داشته و رسانه‌ها نمی‌توانستند درباره اشتباه‌های دولت بگویند. او می‌افزاید: دیدم بهترین راه برای اینکه بگوییم نقد صریح دولتی و حاکمیتی به شیوه درست باید صورت بگیرد، معرفی شخصیت کیومرث صابری است؛ چون ایشان در دهه ۷۰ و در دولت آقای هاشمی با هنرمندی تمام، نقد اساسی به عملکرد دولت داشت، در واقع ایشان طنز پس از انقلاب را احیا کردند وگرنه ما طنز به شیوه کلامی متین و ادبیات‌محور را در مطبوعات آن زمان نداشتیم.

او با بیان اینکه ساخت مستند پرتره «روزگار گل آقایی» را سال گذشته آغاز کرده و به سرانجام رسانده، خاطرنشان می‌کند: بررسی پیشینه کیومرث صابری در حوزه‌های سیاسی مهم است که در مستند به آن اشاره می‌شود؛ از همکاری با شهید رجایی گرفته تا مشاور فرهنگی آقای خامنه‌ای در دوران ریاست جمهوری ایشان، ضمن اینکه پیش از انقلاب هم در مجله طنز توفیق می‌نوشتند. پس از انقلاب هم در روزنامه اطلاعات، ستون دو کلمه حرف حساب را راه می‌اندازند و همه این‌ها مقدمه انتشار مجله طنز «گل آقا» در سال ۶۹ می‌شود.

■ **نمونه شاهکاری از تعاملات انسانی**

یادگاری با بیان اینکه نقص حاکمیت امروز، نبود آدم‌های میانجی میان طیف‌های سیاسی است می‌گوید: ایشان بچه‌های مجله توفیق و سیاسیونی از طیف‌های مختلف را در مجله «گل آقا» گردهم می‌آورد، به نظرم این اتفاق و این تعاملات انسانی یک شاهکار است که امروز از آن محروم هستیم. این آدم، گوهر گمشده سیاسی، فرهنگی و اجتماعی دهه اخیر است. وجود چنین آدم‌هایی ظرفیت‌های نقد، فرصت‌های انتقاد و انتقادپذیری حکومت را افزایش می‌دهد.

وی تأکید می‌کند: این مستند پشتوانه پژوهشی دارد و تلاش کردیم ابعاد مختلف کیومرث صابری را به مخاطب نشان دهیم، ضمن اینکه به روابط او با جریان‌های مختلف سیاسی نیز اشاره کنیم.

این مستندساز درباره ترکیب مصاحبه‌شوندگان در این مستند که از سیاسیونی چون مصطفی تاجزاده و محمدعلی ابطحی تا طنزپردازانی چون ناصر فیض و رضا رفیع در آن حضور دارند، می‌گوید: سعی کردیم تنوع طیفی و فکری که زنده‌یاد صابری به آن قائل بود را در مستند داشته باشیم البته سراغ دختر آقای صابری هم رفتیم ولی ایشان تمایلی به گفت‌وگو نداشت.

او با بیان اینکه هماهنگی با غلامعلی حداد عادل و علی لاریجانی بسیار سخت بود و به نتیجه هم نرسید، یادآور می‌شود: ملاک انتخابم برای برش صحبت مصاحبه‌شوندگان، شناختی بود که از آقای صابری پیدا کردم. ایشان به معنای واقعی کلمه نماد و نمود اعتدال بودند، در واقع این آدم موضع و گفتمان دارد اما از دریچه اعتدال.

این پژوهشگر با تأکید بر اینکه منافع ملی برای کیومرث صابری فومنی اولویت داشت و خودش هم گفته بود که ایران و اسلام، خط قرمزهایش است، خاطرنشان می‌کند: ایشان پای بسیاری از ارزش‌ها می‌ایستاد چون می‌دانست که در جریان انقلاب اسلامی چه اتفاقاتی رخ داده است اما نسبت به اشتباه‌ها هم انتقاد داشت و با لحن و کلام درستی این نقد را مطرح می‌کرد.

■ **عدم دسترسی مستندسازان به آرشیو صدا و سیما**

یادگاری با بیان اینکه زنده‌یاد صابری در گفتار و نوشتارش به رعایت اخلاق، حریم و احترام پایبند بود و هر حرفی را هر جایی نمی‌زد، اظهار می‌کند: ایشان به دلیل اینکه مطبوعات در دهه ۷۰ رسانه نخست بود، بستر مطبوعات را برای نقد انتخاب کرد و شاید امروز رسانه تصویری را برای طرح نقدهایش انتخاب می‌کرد چون قائل به اثرگذاری و وسعت دامنه مخاطب بود. وی با بیان اینکه آستانه تحمل مسئولان در نقدپذیری در طول یکی دو دهه اخیر بسیار پایین آمده است، می‌گوید: هر چه جلوتر آمدیم روحیه نقدپذیری ضعیف‌تر شد به طوری که در دولت آقای روحانی، جایی برای انتقاد وجود نداشت.

وقتی ظرفیت نقدپذیری در جناح‌های سیاسی بالاتر برود نقاط ضعف خودشان را شناسایی می‌کنند، مگر این بد است؟! به هر حال با زاویه نگاه جدیدی در پرداخت به مسائل روبه‌رو می‌شوند، شاید راه حل دیگری پیدا کنند اما در مواجهه با نقد اصولی، مؤدبانه، دلسوزانه و هنرمندانه. او درباره دسترسی به آرشیو برای ساخت این مستند اضافه می‌کند: صدا و سیما، آرشیو را در اختیار مستندسازان قرار نمی‌دهد. من یک فایل صوتی از مرکز کتابخانه ملی گرفتم که کارم را راه انداخت. شاید باورتان نشود ولی صدا و سیما آرشیو فوتبال سال‌های ۹۰ را به ما نمی‌دهد، این ناشی از بی‌دانشی و محافظه‌کاری مدیران است. یادگاری خاطرنشان می‌کند: وقتی مدیری دانش نداشته باشد ترس است. البته این سخت‌گیری‌ها ما را دلسرد نمی‌کند چون ما پای کارمان ایستاده‌ایم. من در آثارم اصلاً نگاه جناحی ندارم.